

TABU-TEMA Nasljeđivanje obiteljskih tvrtki u Hrvatskoj U OBŽ u 640 poduzeća vlasnici stariji od pedeset i pet godina

Dario KUŠTRO

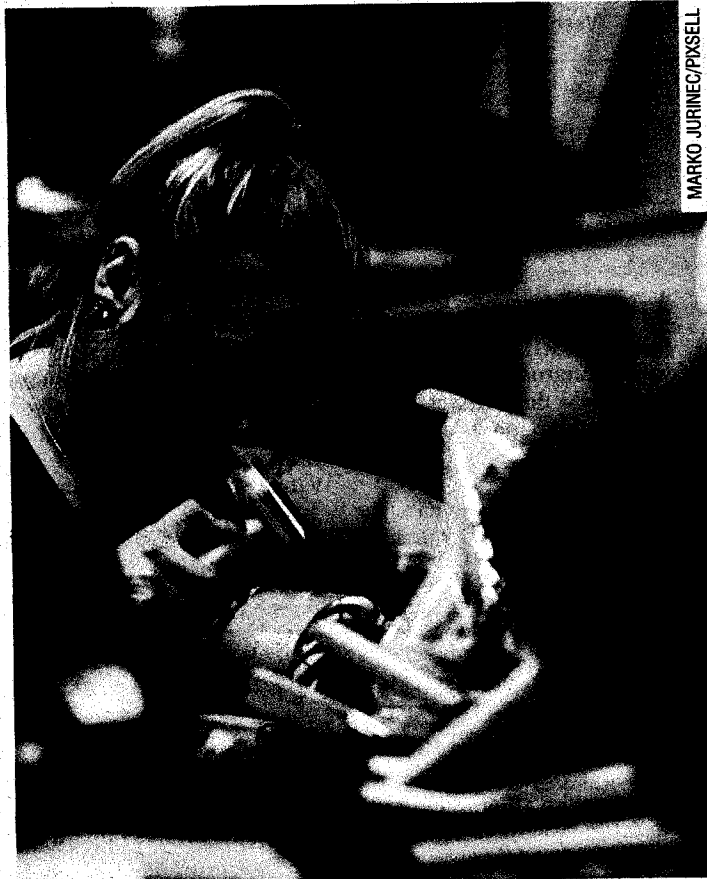
Nakon prijenosa
vlasništva na
drugu generaciju
većina tvrtki
ubrzo propadne

Obiteljska poduzeća važan su dio svakog gospodarstva, naročito u razvijenim zemljama koje imaju dugu tradiciju poduzetništva i privatnog vlasništva.

Njihovo značenje prepoznaje se kroz udio u ukupnom broju zaposlenih i udio u ukupnom broju poduzeća. Primjerice, u zemljama Europske unije njihov je udio na razini od 60 posto. Jedan od izazova s kojim se ta poduzeća susreću je pitanje nasljeđivanja. Primjerice, u Osječko-baranjskoj županiji je 640 poduzeća u kojima poduzetnici s najvećim vlasničkim udjelom imaju 55 ili više godina. Tih 640 poduzeća ostvaruje ukupan prihod od 5,4 milijarde kuna i zapošljava više od 180 tisuća zaposlenih.

No upravo je dob od 55 godina vrijeme u kojemu vlasnici tih tvrtki trebaju početi razmišljati o prijenosu poslovanja na svoje potomke ili odabrane menadžere. No o toj se temi u nas premalo govori, premalo je saznanja kako taj prirodni proces obaviti što bezbolnije.

Centar za politiku razvoja malih i srednjih poduzeća i poduzetništva (CEPOR), u sklopu programa Poduzetnički impuls 2014. Ministarstva poduzetništva i obrta, organizira radionice upravo o toj temi. Nakon Pule, Splita



MARKO JURINEC/PIXSELL

U Hrvatskoj je malo primjera dobre prakse uspješnog generacijskog transfera vlasništva

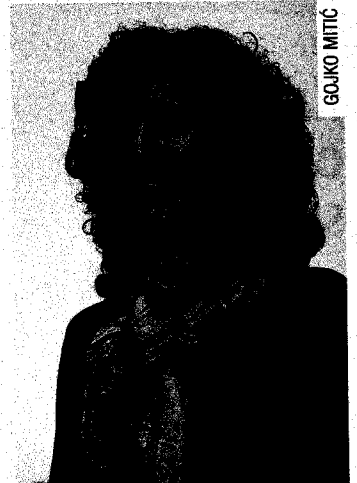
i Zagreba, četvrti seminar bit će idućeg tjedna organiziran u Osijeku (četvrtak, 9. srpnja, od 16 do 20 sati u prostorijama Poduzetničkog inkubatora BIOS).

- Pitanje generacijskog transfera vlasništva i upravljanja u obi-

teljskim poduzećima u Hrvatskoj još je uvijek tema o kojoj se malo govori ili gotovo uopće ne govori. Imamo stoga malo primjera dobre prakse uspješnih transfera, nedovoljno poznajemo kako se s tim problemima nose po-

50 POSTO ZAPOSLENIH JE U OBITELJSKIM TVRTKAMA

U javnim raspravama obiteljsko poduzeće znači poduzeće koje je u vlasništvu obitelji, osigurava radno mjesto i prihode članovima obitelji. Pretpostavlja se da 50 posto zaposlenih u Hrvatskoj radi u obiteljskim poduzećima, da je većina mikropoduzeća i malih poduzeća u Hrvatskoj obiteljska te da je u vlasništvu prve generacije poduzetnika koja u isto vrijeme i upravlja poduzećem.



GOJKO MITIĆ

Dr. sc. Mirela Alpeza

duzeća u tranzicijskim zemljama u okruženju, a postoji i nedostatak edukativnih programa i stručnjaka koji bi facilitirali taj proces - objašnjava dr. sc. Mirela Alpeza, direktorica CEPOR-a i docentica na Ekonomskom fakultetu u Osijeku.

Stoga je cilj tih edukacija upozoriti na složenost procesa prijenosa poslovanja, jer procjenjuje se da je u Hrvatskoj većina malih i srednjih poduzeća u vlasništvu prve generacije poduzetnika, koja istovremeno njima još uvijek i upravlja. Malo njih svjesno je činjenice da je nasljeđivanje unutar obitelji samo jedna od mogućnosti, iako većina osnivača to priželjkuje. - U razvijenim zemljama sve je prisutniji trend prenošenja upravljačke funkcije na profesionalne menadžere koji nisu članovi obitelji ili pak prodaja poduzeća kao jedna od opcija - kaže Alpeza.

Ipak, istraživanja pokazuju kako samo u trećini takvih tvrtki dolazi do prijenosa vlasništva na drugu generaciju, ali i da većina njih nakon toga ubrzo propadne. ■